

מלומי' מה נשתנה, פתח ואמר עבדים היינו, עביל. ופי' הרשבים פתח ואמר
לאחר שאילת הבן התחיל לומר עבדים היינו וגמר הגדה בשבח והודאה,
כלומר כן עשה לנו הקב"ה שהיינו עבדים והוציאנו משם, עביל, כאן הבן
שואל על מיש הרשבים פתח ואמר לאחר שאילת הבן, שהרי אמר פטרתן
מלומר מה נשתנה, ולכן נלעיד דרשבים לא גרס אמר לי' פטרתן מלומר
מה נשתנה, דבאמת אין פי' לדברים אלו, שהרי שאלת מה נשתנה לא
אמר העבד כלל, ואם בשביל שהוא אמר להעבד עבדא דמפיק בו, והעבד
השיבו דבעי לאודוי, אין זה ענין כלל לשאלת מה נשתנה, לא השאלה ולא
התשובה. ולכן נראה שהוא ט"ס ושיבוש ע"י שלשון זה נאמר לעיל דף קטו
ע"ב, אבוי הוה יתיב קמיה דרבה כו' א"ל אבתי לא אכלינן כו' א"ל רבה
פטרתן כו', ונשתבש מידי סופרים ומעתיקים לכתוב לי' זה גם כאן, והגרסא
הנכונה: א"ל בעי לאודוי ולשבוחי ליה, פתח ואמר עבדים היינו וגם כהעתק
דברי רשבים נפל ט"ס במה שמציין פתח ואמר, וצריך לעיין א"ל ר"נ לדור
עבדיה, ע"ז כתב הרשבים לאחר שאילת הבן, ור"ל שלאחר ששאל אותו
הבן רצה להסביר לו פנים בתשובה זו של עבדים היינו, והקדים שאלתו
להעבד עבדא דמפיק בו' א"ל בעי לאודוי ולשבוחי ליה, פתח ואמר עבדים
היינו, ומציין הרשבים על מלת פתח ואמר התחיל לומר עבדים היינו וגמר
ההגדה בשבח והודאה, כלומר כן עשה בו', ור"ל שריני עשה שאילתו להעבד
והשובתו פתחה לתשובתו, וכאשר אמר ואמר העבד שהעבד שנעשה לו
כך יש לו להודות ולשבח כן עשה לנו הקב"ה שהיינו עבדיו ויוציאנו משם
(וגם על הכסף וזהב שאומרים שבח, אלו נתן לנו את ממונם כו', והרשבים
קיצר זה במיש וגמר ההגדה, וע"ז אנו נוהגים לו שבח והודאה, וזהו עלים
דברי השיש והרשבים יפה בלא גמגום בסיד.

מגן ט"ס אב"ק פ"ו ח"א פ"א
(6) שם סעיף לו. והוא מהמג"א שם סק"ד. (7) בשלח טו, לב.
כ"ה כ"ו ט"ס
ב"ש (4) כ"ה

(*) היות שאין הספר מצוי מועתק בזה לשונו:
וכאשר זכיתי לסדר סדרו בראשית קרב מועד חג הפסח, אמרתו בדבר
בעתו ולבאר דבר תמו' בשיש דפסחים דף קט"ז ופי' רשבים שם. וז"ל: אמר
לי' רב נחמן לדורו עבדיה עבדא דמפיק ליה מריה לחירות ויודב ליה כספא
והבא מאי בעי למימר לי', אמר לי' בעי לאודוי ולשבוחי, אמר לי' פטרתן

מגן אב"ק ט"ס, כ"ה, ט"ס